

Studiehandledning

BIRGER MÖLLER

Ordglädje!

Palindromer, anagram och annan bokstavskonst

DIALOGOS

ANDRA UPPLAGAN

SVs värdegrund

SV hävdar alla människors lika värde och rättigheter.

Vår syn på bildning bygger på människans förmåga att själv forma sitt liv tillsammans med andra människor och med hänsyn till miljön.

SVs vision

SVs vision är en värld som präglas av hållbar utveckling .

Genom att öka alla människors inflytande och delaktighet, stärker vi demokratin .

SV är mångfaldens studieförbund som ger varje människa möjligheter att växa.

SV är den mest pådrivande och engagerade lokala kraften för utveckling av föreningsliv, kultur och samhälle.

Studiehandledningen är producerad av Studieförbundet Vuxenskolan

Ansvarig: Lena Bjurström

Textförfattare: Birger Möller

Layout: Lena Bjurström, Inforit AB

Att jobba i cirkel

Studiecirkeln är ett projekt - med början och slut. Det är en arbetsform som bygger på deltagarnas egna kunskaper och erfarenheter samt att det finns tid till reflektion och eftertanke mellan de olika utbildningstillfällena

Till cirkeln kommer man frivilligt och som deltagare har man möjlighet att påverka innehåll och metod. Deltagarnas nyfikenhet och frågor är grundstenar vid sidan om kursmaterial och cirkelledare.

Notera att du som går i cirkel är deltagare - inte elev och att cirkelledaren är coach.

Att träffas i cirkel

En studiecirkel innebär

- minst tre personer
- minst tre sammankomster
- minst nio studietimmar
- Mellan sammankomsterna ges tid för reflektion och eftertanke
- Studiecirkeln leds av en cirkelledare som har kontakten med Studieförbundet Vuxenskolan
- Gruppen kan utse sin egen cirkelledare

Cirkelstart

Under första cirkelträffen bestäms spelreglerna för cirkeln. Utifrån studieplanen och cirkelledarens förslag kommer gruppen överens om:

- Mål för cirkeln.
Vad skall arbetet leda fram till?
- När och var skall gruppen träffas?
- Fokus för varje träff
- Eventuell expertmedverkan
- Vad förväntas deltagarna göra mellan träffarna i cirkeln?
- Hur skall arbetet dokumenteras?

Men innan du börjar

Glöm inte kontakta Studieförbundet Vuxenskolan för hjälp med administration och deltagarlista.

Adressen till din SV-avdelning hittar du på

www.sv.se

Första sammankomsten

- a) Låt var och en berätta: När fick du först upp ögonen för en palindrom (kanske utan att just känna till den beteckningen)? Kände du till uttrycket "Ni talar bra latin" innan cirkeln startade?
- b) Vad säger ni om professor Lars-Gunnar Anderssons utsagor i förordet i det näst sista stycket på sidan 11? Är ord-älskande människor mer miljövänliga än folk med andra hobbies? Är de i allmänhet mer fredliga?
- c) Som avslutning av de fyra första kapitlen ges nederst på sidan 36 vissa synpunkter på ordrikedomens stimulans av våra sinnen, med mera. Diskutera!

Frågor om tid finnes:

Löser ni korsord?

Hur ofta, och var är de publicerade?

Sparar du ibland ditt försök för att sedan få facit när lösningen publiceras?

ADADADADADAD
DADDADADADAD
DADDADAADADA
DADADADADAD
ADADADADADAD
DADDADADADAD
DADADADADADAD
DADADADADADA
DADADADADADAD
DADADADADADADA

Andra sammankomsten

- a) Ambigram är vad som tas upp i kapitel 10, dvs. man läser ett ord eller siffror också uppifrån och får samma resultat. Såsom med ordet s n u s. Har ni hört talas om ambigram tidigare?

Vad sägs om Dan Brown med Da Vinci-koden och hans bok Änglar och demoner med dess underligt utformade nyckelord? (se marginalen sidan 52) Vackert? Diskutera också slutmeningen på sidan!

- b) På sidorna 53-58 står om ungdomsspråket, backslang, omkastningar. Diskutera! Och håller ni med om slutstycket sidan 58?

- c) Kärnfulla anagram på engelska ges i kapitel 10. Vilka tycker ni är särskilt eleganta? Om engelskans språkrikedom – och några korta ordlekar – står nederst sidan 70. Var de bekanta? Har någon kanske hört något annat exempel? Berätta om ett missförstånd du själv varit med om mellan engelska och svenska?

- d) Bilda små grupper med två personer i varje. I varje grupp tar man de två personernas förnamn och försöker tillsammans att göra ett anagram av bokstäverna. (Till exempel bokstäverna i Torsten och Inga kanske blir > nog inte rast.) Ibland går det inte. Välj då fritt en initial till vardera förnamnet – från ett ytterligare förnamn man har, eller efternamnets initial – och då blir det kanske lättare att hitta ett bra anagram. (Till exempel Torsten Öhman och Inga Karlsson ger oss bokstäverna torsten ö & inga k, vilket för en turist kan bli > önska inte torg.)

Tredje sammankomsten

- a) Fortsätt gärna göra några anagram såsom skedde i slutet av förra cirkelomgången!
- b) Diskutera att läsa som ett F eller som ett E enligt sidan 82!
På vilket av de två sätten läser du själv vanligen?
- c) Nu ser vi på de två sidorna 88 och 81 med deras stora foton av texter – om datumet 11/11 -11 på sidan 88 respektive mängder av felstavningar av ord på sidan 81.
Diskutera om ni själva ofta fäster er vid siffror och sifferkombinationer!
Störs ni av tryckfel, även om man lätt förstår texten ändå?
- d) Vi anknyter igen till ungdomsspråket som togs upp i punkt b vid förra sammankomsten.
Använder du själv något av de förkortade uttrycken, t.ex. BRB på sidan 58, eller i text ql och 7k? Skall du kanske börja göra det?
Har du hört ungdomar eller några andra göra det?

Madam, I'm Adam.

Eve.

Fjärde sammankomsten

- a) Se exemplen på sidan 113. Var och en väljer vilken palindrom som man tycker borde få guld, silver och brons. Motivera sedan ditt val, och diskutera!
- b) Detsamma med anagrammen etc. på nästa sida.
- c) Vilken eller vilka av de många övriga palindromerna eller anagrammen i boken borde varit med på sidorna 113-114 och fått medalj? Alltså någon annan som är särskilt fin?
- d) Välj ett eller två av språken i vår närhet som står på sidorna 124-126 och se på exemplen av palindromer. Är några likheter eller olikheter mot svenskan iögonenfallande? Några palindromer ni tycker är ovanligt välfunna?
- e) Fortsätt gärna med extrauppgiften om korsord som står sist på sidan för Första sammankomsten!

Femte sammankomsten

- a) Boken innehåller en hel del citat om ordglädje. Många är samlade på sidorna 120-123. Vilka ger dig mest tankar personligen? Några du känt igen genast och kanske även använt själv?
- b) Vad saknas i boken? Det vill säga vilka andra ordlekar eller liknande har du själv stött på och borde varit med. Eller extra konstiga/svåra ord i korsord? Berätta och diskutera!
- c) Vilka typer av konstruktioner tycker du bäst om bland de stora grupperna i boken, och varför? Välj mellan framför allt palindrom, anagram, ambigram, akrostikon, omkastningar, sifferpalindrom!
- d) Slutligen: En bok är inte bara dess innehåll i ord och text utan en helhet där layout, färg, format och uppläggning kan vara delar av en även konstnärlig helhet. Vad tycker du om bokens layout och teckningar? Hur vill du själv helst att en bok skall se ut? Är boken död i sin gamla fysiska form om 10-15 år och internet har fullständigt tagit över med läsplattor etc.? Vad kan vi tro, och skulle vi sörja...?

